

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Híreire . . . . . 2 frt.
Félévre . . . . . 1 „
Három hónap . . . . . 50 kr.

Szerkesztő és kiadója:
BAROSS KÁROLY.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelék).

Dr. Samassa József.

Főpapjaink közül már többen számos tanu-
jelét adták jótékonyosságuknak és nemes gondol-
kozásuknak, akár az által, hogy iskolákat ala-
pitottak, templomokat építettek, akár azzal, hogy
különböző em-
berbarátiintézmé-
nyeket létesítet-
tek, hogy legalább
tehetségükhöz ké-
pest enyhítsék a
nép nyomorát s
előmozdítsák an-
nak haladását.
Most egy olyan
nemes tetteről
adunk hírt ol-
vasóinknak, a
milyet még fő-
papjaink részéről
is csak ritkán je-
gyezhettünk fel
eddig: Dr. Sa-
massa József, egri
érsek alapítványt
tett az egri el-
pusztult szőlök-
nek helyreállítá-
sára. Valóban alig
találunk kellő el-
ismerő szót, a
melylyel ez áldo-
zatkész főpap közhasznú ajándékát méltathatnók.
Mégleg és pedig örömet okozva lép meg ben-
nünket az, hogy főpapjaink között is akadt egy,
a ki kezdi belátni a mezőgazdaság fontosságát
és azt, hogy mi magyarok virágzó mezőgazda-

ság nélkül semmire sem mehetünk. Hiszszük és
reméljük, hogy az egri érsek e lépése csak az
első lépés főpapjaink részéről, s hogy nemes
példáját még számosan követni fogják a mező-

gazdaság más
ágaiban is. Mert
hiába, a föld, az
a mi mindenünk
s ha nincs erőnk
annak megmun-
kálására, vagy a
termésünket fe-
nyegető veszedel-
mek legyőzésére,
tönkre megyünk
és elveszünk. Ha-
nem ha főpap-
jaink és nemes
gondolkozású fő-
uraink kezükbe
veszik a föld sor-
sát úgy, mint azt
most az egri sző-
lökkel Samassa
érsek tevé, akkor
még lehet remé-
nyünk s kitartó
szorgalom mellett
nem kell kétség-
be esnünk jövőnk
felett. A bőkezű

Dr. Samassa József
egri érsek.

alapító képét itt találják olvasóink, alapító /e
velét pedig számunk más helyén közöljük. Csak
azt az egyet óhajtjuk, vajha az alapító is a nem-
zet is minél hamarabb élvezhetné a nemes czél-
hoz fűzött remények teljesedését.

Köszönet.

Annyi megtisztelő üdvözetet, sok őszinte szívből fakadó jó kívánságot és tengernyi szives megemlékezést kaptam az évforduló alkalmából családommal együtt a „Független Ujság“ tisztelt olvasóitól, hogy szinte a lehetetlenséggel határos, hogy mindenkinek külön-külön feleljek s megköszönjem ez örömet okozó kitüntetést. Kétszeres okból örülök az olvasóim részéről tapasztalt ezen megható szerencse kívánatoknak: örülök ügyünkért, örülök magamért.

Mert hiszen a mai megromlott erkölcsök között csak lélekemelő lehet az a tapasztalat, hogy van még jó rész e hazában, a melyik tudja méltányolni az igazságért, a jogért való küzdelmet, hogy van még lelkes sereg, a mely nem törí be az ember fejét, ha igazat szól, hanem buzdítja, bátorítja, támogatja a kitartásra, hogy van még hazafiasan gondolkozó ember, a kit nem tudott eltántorítani se a külső, se a belső alattomos ellenség honszeretétől s inkább tiszteli azt, a ki a függetlenségnek egyelőre még göröngyös, de dicsfényvel bevilágított útjára inti, mint azt a másikat, a ki mézes ígéretekkel kikövezett úton a hazaárulás poklába, a szabadság eladására csalogatja! A haza és a nemzet boldogulása, alkotmányos szabadságunk teljes kivívása a mi közös ügyünk, meghatottan mondok hát köszönetet mindazoknak, a kik engem e cél elérése után való küzdelemben szerencsekívánataikkal elhalmoztak.

De örülök tisztelt olvasóim buzdító megemlékezésének önmagamért is, mert meggyőződtem belőle, hogy szent célunk elérésére a leghelyesebb utat választottam s a „Független Ujság“ megalapításával több ezer hazafi óhaját teljesítettem. Örülök neki, hogy eltaláltam azt a hangot, a mely az igaz hazafiak keblében rokonzó érzelmeket ébreszt, s megrezdítettem honfitársaim szívében azt a hirt, a mely csak az őszinte nemes törekvésres a nyílt igazságra szokott megrezdülni, de akkor azután a legemlékezetesebb nagy tettekre hangolja a kebelt. Örülök neki, hogy munkám nem veszett kárba s a biztos siker reményében nézhetek a jövő elé, a mely jövő egyedüli álmomat: hazám és honfitársaim boldogságát fogja teljesíteni.

A midőn tehát a sok jó kívánságot e helyütt mondok mindnyájuknak egyszerre köszönetet, a célunk felé való további törekvésben kettős buzgalmat ígérve, tisztelt olvasóimnak ez ünnepes millenniumi esztendőben én is minden jót kívánok s a sok jó mellé még több

Bort, buzát, békességet!

Baross Károly.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A kiegyezési tárgyalások. Az osztrák és a magyar miniszterek már napok óta azon tanácskoznak Bécsben, hogy mi módon kellene megújítani a köztünk és Ausztria között kötött kiegyezést, a mely éppen a millenniumi esztendőben jár le. Jellemző a magyar kormány eljárására nézve az, hogy bár életbevágó kérdésről van szó, a melytől a nemzetnek legközelebbi 25—30 esztendeje függ, még csak azokról az irányelvekről sem kapunk felvilágosítást, a melyeket a kormány a tárgyalások folyamán követ. Meglehetősen részlegességgel vagyunk értesítve arról, hogy a miniszterek hol ebédeltek, naponként hány órát konferenciáztak, báró Bánffy Dezső diszmagyarban, avagy szalonöltözékben merre járt, de a dolog érdeméről most épp oly nagy a tájékozatlanság mint volt, mikor még csak jegyzékeket váltott a két kormány egymással. Pedig hány olyan baklövés lesz majd abban a titokban megcsinált kiegyezésben, a melyet mind el lehetett volna kerülni, ha a kormány a nemzetet előre tájékoztatja terveiről. No de hiszszük, hogy ez a suba alatti politika nem soká fog tartani.

Megint a börze. Alig hogy Darányi miniszter egy-két tanujelét adta a földmivelés ügy iránti egészséges érzékének, a börze már is berzenkedni kezd s kiadta a jelszót, hogy ezt a minisztert is meg kell buktatni. Azzal akarták őt kikezdeni, hogy kezdték elhíresztelni, hogy meg akar válni állásától. De hogy is tűrhették a nagy malmok és a börze olyan minisztert, a ki napirendre tüzeti a somogyi pontok tárgyalását a parlamentben, törvényjavaslatot nyújt be az idegen buza becsempészése ellen s a börze megadóztatását sürgeti. Csakhogy úgy tudjuk, hogy nemcsak nagy malmok vannak az országban, hanem földmivelők is, a kik pedig tönk szélén állanak s el is bukhatnak, ha bátor kéz meg nem állítja a buza árának csökkenését. Ez a bátor kéz a Darányi miniszteré s reméljük, hogy keményen szét fog ütöni mind azok között, a kik a nép zsirját bitang portékának tekintik. Addig pedig csak hadd költsék halálhírét, annál rémesebb lesz annak a kéznek a rendelkezése rájuk nézve.

Az országgyűlés a karácsonyi vakáció után a héten kezdte meg ülését. A kisebb tárczák költségvetését szavazták meg s csak a miniszterelnöki tárcza tételénél történt hevesebb roham Ugron Gábor részéről a kormány ellen s a beszédében megnyilatkozó lángoló hazaszeretetet magával ragadta párthiveit.

Harczok az aranyországban. Lent, Afrika déli részén van egy aranydus ország, a melynek Transvaal a neve. Valamikor bevándorolt hollandiak ütöttek ott tanyát, alapítottak tüzhelyt s az aranybányák aknázásán kívül főleg a földmívelést gyakorolták. Szívesen láttak minden későbbi bevándorlót is s megengedték mindenkinek, hogy letelepedjék körükben. Jöttek is németek, francziák, de legfőképpen angol kivándorlók utánok, mert a hol valami nyerni való van, ott az angol nem hiányozhatik. Egy darabig csak békén éltek egymással, a hollandiak művelték a földet, az angolok pedig sorba alapították gyáraikat. Az utolsó napokban azonban az új jövények fordítani akartak a dolog állásán s egyszerűen magukhoz akarták ragadni Transvaal-t egészen. E czélból a szomszédos szintén angol fenhatóság alatt lévő fokföld tartomány miniszterével titokban szövöttek s ez nekik sereget küldött Transvaalba tervük kivitelére. Csakhogy a holland eredetű őslakók ezt a sereget egyszerűen elfogták a legutolsó emberig. Most aztán nyíltan kitört az ország belsejében az ellenségeskedés s azóta mindennap új meg új harcokról hoz híreket a táviró. A hollandok le fogják győzni az angolokat, de az eset maga újabb bizonyítéka annak, hogy az angolok mindenütt alattomos önző politikát üznek, a melynek mindent és mindenkit feláldoznak.

Az olaszok helyzete Afrikában az utóbbi napokban némileg javult, mert a felkelőket Menelik abessziniai király az olasz segédesapatok megérkezésének hírére úgy látszik cserben hagyta s nem hozza a megígért segítséget.

A spanyolok Havannahban csak nem bírnak a felkelőkkel, a kik egymásután hatalmukba kerítik a nagyobb városokat. Az hirlik, hogy a kirendelt spanyol generalis, Martinez Campos, már le is mondott megbízatásáról, mert mikor utra kelt, azt ígérte a kormánynak, hogy karácsonyig leveri a lázadókat. Ez ígéretének a legnagyobb áldozatok mellett sem tudván eleget tenni, elhagyta állását.

A törökországi eseményekben az utolsó napokban némi nyugalom állott be. Újabb lázadásokról és vérengzésekről nem érkeztek híreink, mindössze Zeitunból a forradalom főfőszékéből kaptunk tudósításokat, a melyek az örmények kemény ellentállásáról tanuskodnak. Az európai diplomacia különben megint beavatkozott még a harcok folyásába is és azt hiszi, hogy vérontás nélkül is ki fogja egyenliteni az ellenségeskedéseket.

MI UJSÁG?

Dr. Samassa József, egri érsek alapító levele.

Az Eger város határában lévő elpusztult szőlőföldeknek új szőlővel való beültetése körül fáradozó egri törzslakos földmívelők és kisiparosok részére az 1896. évre ösztöndíjak állapítatnak meg a következő feltételek alatt.

1. Azok, kik egy, legfellebb két katasztrális holdat tevő elpusztult szőlőfölddel, mint tulajdonukkal rendelkeznek s igazolják azt, hogy ezen területnek legalább 400 gyökeres szőlőajtvány beültetésére szükséges részét 60 czméter mélységben felásták, földjét megforgatták s beültetésre alkalmasan elkészítették, 400 darab gyökeres szőlőajtványt ingyen fognak kapni.

Ilyen ösztöndíj 15 állapítatik meg s ezen tizenöt ösztöndíj azoknak fog kiadatni, kik a pályázók közül a fentebbi feltételnek legtökéletesebben felelnek meg.

2. Azok, kik a tulajdonukhoz tartozó elpusztult szőlőföldből legalább egy katasztrális holdat tevő területet 60 czméter mélységben felásva, földjét megforgatva, beültetésre teljesen alkalmassá tették s ojtásra előkészített rendben és módon ripáriával, illetőleg más vadalanynyal beültettek, ösztöndíj 100 frtot fognak kapni.

Ily ösztöndíj öt állapítatik meg és a legtökéletesebb munkát végzett tulajdonosoknak fog a pályázók közül kiadatni.

3. Azok, a kik a tulajdonukhoz tartozó elpusztult szőlőföldön legalább egy katasztrális holdat kitevő területet 60 czm. mélységben felásnak, földjét megforgatják s ültetésre teljesen alkalmassá téve kész szőlőajtványokkal beültetnek, ösztöndíj 200 frtot fognak kapni.

Ily ösztöndíj három állapítatik meg s a pályázók közül azok nyerik el, kik a legtökéletesebb munkát végezték.

4. Azon egri szőlőtulajdonos földművesek és kisiparosok, kik az egri borászati egyesület hajduhegyi telepén a fás- és zöldajtványok készítésében a legnagyobb ügyességet és szorgalmat fejtették ki s a felügyelőség által ajánlatni fognak, 20 frt ösztöndíjban fognak részesülni.

Ily ösztöndíj 20 állapítatik meg.

Pályázati határidőül 1896. évi november hó 1-ső napja tüzetik ki.

A pályázók közül előny adatik azoknak, kik kisebb területtel bírnak s szegénységük mellett kifejtett szorgalmuk és igyekezetük által segítyezésre méltóbbaknak bizonyultak.

Előnyben részesülnek azok, kiknek ültetési jobban sikerültek.

A pályázni kívánók 1896. február hó 1-ig Hu-

bert János urnál, a borászati és szőlészeti egyesület elnökénél, jelentkezni tartoznak.

A pályázók által végzett munkák megvizsgálása Hubert János ur elnöklete alatt egy bizottság által fog eszközöltetni, mely bizottság jelentése alapján fognak az ösztöndíjak kiadni.

A lelketlenség áldozata. Hajdu- és Szabolcsvármegyék határán egy Marton József nevű béres 2-ra virradó éjjel megfagyott. A bérest özv. Oláh Emilné dorogi birtokos tanyáján, a miért más helyre szegődött, a gazdatiszt nem engedte meghálni. A béres, egy kétfogatu ökrös szekeren neki indult a viharos éjszakának feleségével együtt, de a szegedyházi pusztá Bogárhát tanyája körül felakadt a hófúvtagba. Az asszonyt leszállította a szekérről s pár düllönyire levő tanyába segítségért küldte. A szegény asszony neki is indult a zimankónak, hozott is segélyt, de az urát a sarogjából már nem tudta felébreszteni. A megdermedt bérest bevitték a közeli tanyára s élesztgetni próbálták, de sikertelenül. Az ügyben vizsgálat indult meg.

Szivós életü vadkan. A legöregebb vadászok sem emlékeznek olyan vadászesetre, a milyenről tegnap kaptunk hírt s a melyet ime közreadunk. A fügedi erdőből egy vadkan levetődött a környékre s Alsó-Füged község közelében kóborolt. Az emberek észrevették, kiesődültek a faluból puskával, kapával, fészével, vasvillával fölfegyverkezve körülvették a vadat. Lőttek reá, verték agyba-főbe, de a kan föl sem vette. *Ilia* és *Tyirilla* nevű puskásokat, — utóbbi életveszélyesen, — megsebezte s tovább haladt a mohácsi határra. A fügediekhez csatlakoztak a mohácsiak is, hasonlóan fölfegyverkezve s üzték a vadat szakadatlan egy-egy lövést eresztve neki, de mind hiába. Átbarangolták így a keresedi határt is. A vaddal szembe ment az országuton *Gárdos* Juan szekeresgazda s fejbeütötte az állatot, amely azonban *Gárdost* elgázolta és megsebesítette. Éppen így járt *Köntös* István gazda is. A harasztosi határon, a hová a vad menekült, vadásztársaság fogadta nyolez lövéssel, egy pakulár pedig tizenkettőt lőtt bele revolverével. Így megállott a vadkan. Akkor még négy vadász belelőtt s vagy harmincz ember rárohant s végre agyonverték. Az üldözés alatt a vadkan hat embert sebesített meg, köztük hármat életveszélyesen. A rettenetes állatban 130 lövést állapítottak meg, de melyek csak a szalonnáig hatoltak, a két utolsó lövés turta ki a szemét s ment az agyvelőig, mely ledöntötte. A vadkan sulya 140 kilo volt.

Elfogott pénzhamisító banda. Az aradi rendőrségnek, szerencsés új éve volt. Egy pénzhamisító bandát kerített kézre, a melyet a budapesti rendőrség már régóta keres. A pénzhamisító banda két híres tagja: *Mitics* István és *Molnár* János szerémszégi illetőségűek, Aradra vették útjokat s ujév első napján a kora reggeli órákban benyitottak *Dick* óras

üzletébe ama kéréssel: „Csináljon nekik olyan folyadékot, a mi arany és ezüst színt kölcsönöz.“

— S mire akarják használni? kérdi az óras.

— Ne törődjön vele, válaszolták, jól meg fogjuk fizetni.

— Egyébre nincs szükségük?

— De van! válaszolá a másik. Valami olyan érez anyag is kellene nekünk, a melyik a folyadékot a legjobban megfogja, mert apró gyermekjátékokat szeretnénk önteni.

— Szivesen, csak tessék délben eljönni. Ezzel tovább állott a két jó madár.

Délben csakugyan a *Dick* óras üzlete előtt sétálgatott *Mitics* István és *Molnár* János, de miután észrevették, hogy az óras üzletben idegenek is vannak, nem mertek benyitni.

A dolog a két jó madár előtt gyanusnak tünt fel s így egyenesen az indóház felé tartottak. *Dick* bátyja, kir. törvényszéki irnok, már a délelőtti órákban értesítette az esetről a rendőrséget s *Green* Nándor rendőrhadnagy a gyanus idegenek letartóztatására megtette a szükséges lépéseket s kiküldte rendőri felügyeletre *Gajda* polgári rendőrt, ki *Dick* törvényszéki irnok segélyével a városháza előtt *Mitics* István és *Molnár* Jánost letartóztatta. *Green* Nándor vette át őket. Kihallgatásuk alkalmával azzal védekeztek, hogy leánykérőbe utaznak Temes megyébe. Különb szerémszégi. *Green* nyomban táviratokat menesztett az ország különböző részeibe, így aztán kiszült, hogy mindkettőjük csak néhány hó előtt szabadult ki a szlavonai államfogházból, a hol pénzhamisítás miatt ültek. Megmotozásuk alkalmával *Mitics*nek a nadrágszárában 115 forint készpénzt találtak bevarrva s egy műszert

Elfogott gyujtogatók. A mult hónapban a beregvármegyei Verebesen egymásután két tüseset fordult elő; mindkét alkalomkor több lakóház és meléképület elégett. A csendőrség megkezdte a nyomozást s sikerült elfogni *Lechmann* Mikulát, mint gyujtogatót, a kit bekisértek az alsó-verecekei járásbíróshoz. *Lechmann* Mikula nem is ütközött meg ezen, hisz még ezelőtt 8 évvel is kapott 5 forintot gyujtogatásért, és nem lett semmi baja, azután bevallotta, hogy ugyanis ő gyujtotta meg *Pinzély* Miklós istállóját, de annak is megvan a maga oka, mert neki *Kelner* Volf 10 pengőt ígért és egy liter pálinkát, ha ezt úgy gyujtja meg, hogy porig ég. Hát megitta a pálinkát, aztán elment és *Pinzély* istállóajtaja elé egy öl szalmát vitt, tüzet tett belé, azzal kiment a hegyoldalra és onnan gyönyörködött a magasra csapó lángokba. Ekkor elment *Volf*hoz, a ki 2 pengőt megadott, míg 8-at egy hét mulva ígért megadni. Azonban egy hét mulva már *Felbába* Mihály csüre és 2 istállója is leégett s ezt már maga *Volf* ur gyujtotta meg és így mindketten bekerültek a bűnösök börtönébe. De *Lechmann* Mikula nagyon haragszik *Volf*ra, mert a 8 ferintot még most sem adta meg. Azért a szembesítésnél mérgesen köve-

telte, hogy adja meg, mert ő úgy járt el, a mint mondta s hogy jó emberek szétzúzták az égő ajtót és a bőgő állatokat kiszabadították, ő arról nem tehet.

A pálinka örültjei. *Tisza-Véd* beregmegyei elbujt kis faluban olyan hallatlan eset történt az ezredik esztendő első napján, a melyet még nem jegyzett fel a bünkrónika: egy esomó ittas legény háromszoros sortüzzel fogadta a templomajtóban az istentisztelet-ről jövő embereket. *Tisza-Véd* református község ekklézsiája ugyanis azt határozta, hogy míg az istentisztelet tart, minden multság, különösen ezigányzene mellett való korcsmai czéző szüneteljen. Sehogyan sem tudtak megbékülni a falu duhajabb legényei azzal a gondolatlaltal, hogy miért ne muzsikálhasson a more akkor, mikor a rektor ur után a hívők zsoltárokat énekelnek. Eltávozták hát, hogy ezen változtatnak s tiltakoznak a mulatós vér megrendszabályozása ellen. A tiltakozáshoz pedig kurázszi kell s azt tudvalevőleg világszerte a korcsmában mérik többé kevésbé meghamisítva. Elmentek hát a korcsmába s a duhaj Szécsi testvérek kommandója alatt beivának sok-sok pálinkát. Mikor már tulságos sok volt a kurázsijuk, ki pisztolylyal, ki puskával a református templom elé mentek, különösen azért dühösködve, hogy a fehér eseléd is mind a templomban volt, azok nélkül pedig félmultság a legborosabb, legmuzsikásabb czéző is. Éppen akkor tódultak ki a templomajtón a hivek s az ittas, vadállattá vált duhaj suhanczok, az egyik szécsi fiu kommandójára az emberek közé lóttek. Több golyó talált. Egy pár ember véres mellel támolygott, némelyik össze is esett. Még a menekülő lányok után is lóttek s összesen 60 lövést tettek a templomból kijövő népségre. A legények aztán vállra vetve a puskákat, eszmaszárba dugva a kormos pisztolyokat, visszamentek a korcsmába „tort ülni.” A esendőrörs mihamar megszállta a korcsmát s elfogta a vérengzőket, azután Morvay főszolgabíró rendelkezése az összes helységbeli puskákat elkobozták. A vizsgálat ebben a szörnyű ügyben szigoruan folyik.

Innen-onnan. *Miskolcz* vidékén falkástul garázdálkodnak a farkasok. A községbe is bemennek s az aprómarhákat pusztítják. Így Sajó-Kazánt is meglátogatták s a lakosoknak fegyverrel kellett elriasztani őket. — *Gyulaváriban* Szilágyi Lajos 2 éves kis leánya forró vízzel telt dézsába esett s összeégett. — *Székesfehérváron* négy golyót lőtt a fejébe Iptics Simon czipészlegény. Nem halt meg. — *Berzevicze* sárosmegyei községbe való Auerin Teréz, Antverpenből New-Yorkba utaztában a hajóról a tengerbe ugrott és ott veszett. — *Kecskeméten* Sinka István az ottani huszárezred közlegénye megszökött ezredétől még a mult hó 25-én. Tegnapelőtt találták meg a nyiri erdőben megfagyva. — *Érsekujváron* a vasuti állomáson Horvát Antal fékezőt a vonat elgázolta. — *Polgárdiban* Szalai Károlynak 7 hónapos gyermekét a disznó, a mely a szoba egyik szögletében levő rekeszét kitorpte, a szülők távollétében szétmarchangolta. — *B.-Ujvároson* Hegedüs György gőzmalmában Bakos Sándor molnárinast elgázolta a hajtósíj és a kerekek közé sodorta.

A madarak mint időjósok. Ha a galambok valamely épület tetőzetén ülve, fejüket keletnek fordítják, ezzel a legközelebbi reggelre esőt jósolnak, ha pedig korán hazatérve az udvar környékén tartózkodnak, ezzel szintén esőt jósolnak. Ha ellenben csak későn térnek nyugalomra, sokig tartózkodnak a mezőn, ez szép időt jelent. Ha a tyúk tollait felborzolja és jobban, huza-mosabb ideig, mint szokta, a porban hentereg, ugy mindenesetre vihar van kitörőben. Ugyanazt jelenti, ha a kaesák élénk szárnyesattogtatással a víz alá buknak és egymást kergetik. Ha a fecskék repülés közben a föld- vagy víz színét érintik szárnyaikkal, bizton számíthatunk a közelgő zivatarra, ha pedig, különösen estefelé, igen magasra repülnek, szép időt várhatunk. Ha a varjak a szokottnál többet kárognak, szintén esőt jelent, ép így esőt jelent az erdei-bagoly kiáltozása, valamint ha a barázdabillegető az árkok mentén ugrál.

A tyukok és kakasok taréja télen nagy hidegben könnyen elfagy. Elveszti szép piros színét, megsárgul, megfeketedik s meg is duzzad az elfagyott taréj és lebeny, esetleg genyedés mutatkozik és rendre elhull; a tyúk és kivált a kakas meg van fosztva legszebb ékességétől. Az elfagyásnak nagy fájdalom a következménye, a miért is a szegény állatok sokat szenvednek, leromlanak, a tyukok nem tojnak, a mi azért nagy kár, mert télen ugy is kevés a tojós tyúk. A tyúkólban ülő állatoknak nem fagy el a taréjok, ha oly hideg is az ól, hogy a víz menten megfagy benne; a nagy hidegben a szabadban járó tyukok és kakasok taréja szokott csak elfagyni! Ezt állítja egy tapasztalt tenyésztő és több, rendkívül hideg évben való észlelete alapján azt ajánlja, hogy az elfagyás megelőzésére kemény hidegben egész nap ne engedjük ki a tyukokat a szabadba. Az ólban kell őket etetni, többször napjában meleg vizet öntve az itató vályuba és az ól tolóját mindig szárazon kell tartani, a verőfényes déli órákban szellőztetni kell az ólat a friss levegőért. Azt állítja az illető tenyésztő, hogy az általa ajánlott eljárással elérte, miszerint erős csipkés vagy taréjos kakasai és tyukjai közül egynek sem történt még baja.

Alkalmos kenőcs szivárgó hordók repedéseinek betömésére. Vegyünk e ezélra 24 gramm friss faggyut, 20 gramm viaszt és 40 gramm disznózsirt s ezen anyagokat olvasszuk össze jól. Midőn ez megvan, lassanként hűtsük le a keveréket, miközben 25 gramm hamut kavargunk még közé. Midőn a szivárgó hordót orvosolni akarjuk, előbb a gyanus repedéseket

jól letisztítsuk, aztán vegyük elő keverékünket, melegítsük meg s úgy kenjük be vele a repedést.

A vizes palaczkot megtisztítani. A mésztartalmu ivó vizek, a palaczkok belső falára fehéres-szürke földes üledéket raknak le, mely erősen oda tapad s a szemre rossz hatást tesz. A seréttel s fővénnyel való rázás nehezen és nem mindig távolítja el a lerakodást, sőt az előbbi veszedelmes is az egészségre, de az apróra vágott ecetes, sós burgonya lesikálja róla a lerakodást, csak jól meg kell rázni. Azután vízzel leöblítjük s az üveg tökéletesen vissza nyeri előbbi fényét és tisztaságát.

A baromfiak begykeményedése. Ezen baj legtöbbször az emészthetetlen anyagok felszedéséből származik, de származhatik abból is, ha tisztán magtáplálékot etetünk. Sok esetben ezen bajt olyformán sikeresen kigyógyították, hogy a beteg baromfinak reggel, délben és este egy evőkanálnyi olajat adtak be. Ha azonban ezen eljárás nem használna, nincs más hátra, főleg ha értékesebb tenyészállatokról van szó, mint a begyet kivágni és tartalmát kiszedni. Ez mindenesetre veszedelmes műtét és nagy ügyességet igényel, de azért utolsó esetben mégis megkísérelhetjük. A kivágást, illetve metszést egy jól kiélesített késsel, a begy elő részén, de nem egészen alant kell végezni, műtét után pedig a sebet karbolicus vízzel kell kimosni és azután külön a begyfalat és külön a bőrt finoman bevarrni. A baromfiak fájdalmát enyhítendő, igen ajánlatos a metszési helyek bekenése, zsir, vaj avagy faolajjal. Ezen fentemlített mód már több hasonló gyakorlati esetben sikeresen bevált és igen jónak bizonyult.

A szőlőtörköly mint baromfitakarmány. A szőlőtörkölyt használat után se dobjuk el, hanem gondosan kiszáritva, szellős helyen tegyük el, mert az igen jó pót-takarmányt ad télen a baromfinak. Különösen pedig a pulyka és galamb szereti nagyon. A hol olcsón kapható, jól teszi az élelmes ember, ha ezen ezelra pénzért is megveszi baromfiái számára.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalmu czégeknel, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világczégnek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

Az Országos Magyar Kölesönös Biztosító-Szövetkezet Budapest

ma hazánkban az egyetlen intézet, mely a kölesönöség elvén alapulván, **a legolcsóbb díjak mellett** eszközli a **tűzkárbiztosításokat**, melyeknél a feleknek a **jelentékeny megtakarítás**on kívül más **előnyöket** is nyújt.

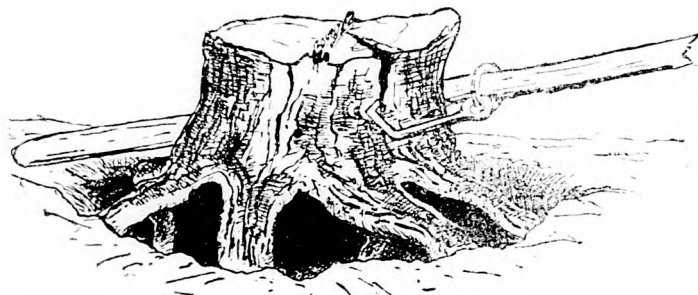
Az igazgatóság tagjai: Teleki Géza gróf elnök, Csávossy Béla alelnök, Andrássy Géza gróf, Ahsbals Leó lovag, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Rothkugel Arnold lovag, Rudnyánszky Béla, Szentkirályi Kálmán, Sztáray István gróf, Szöny Zsigmond, Teleki Sándor gróf, vezérigazgató: Szönyi Zsigmond. A szövetkezet igazolta a hozzáfűzött várakozásokat; káresetekben a feleknek a legrövidebb idő alatt megtéríti a tényleges kárt és előzékeny eljárásával kivívta magának a közbizalmat. — A **szalmás eleség és takarmánykészletek biztosítása** is olcsóbban eszközölhető a szövetkezetnél, mint bármely hazai intézetnél. Csakis a tiszta díjat és a kincstári bélyeget számítja minden másnemű illeték kizárásával. — Felvilágosításokat szívesen ad az igazgatóság Budapestben és az egyes községekben létesített ügynökségek.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Csökfa irtás.

— Képpel. —

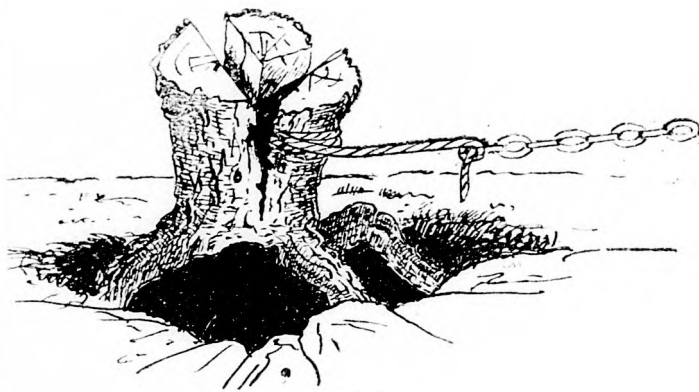
Itt a favágás ideje. Előkerült a fejsze, fűrész, csákány és neki állunk a fadóntásnak. Nehéz keserves munka az a favágás télen kint az erdőn. De a fadóntás még csak hagyján! Sokkal nehezebb a földben maradt fatörzset, a csököt kiirtani. Pedig sok helyen ez ám a tüzelője a szegény munkás népnek.

1. ábra.

Tudja azt mindenki, hogy micsoda lassu, keserves és fárasztó munka az, egy vén fa törzsét kiásni, felaprózni. Hogy ezt a nehéz munkát hogyan lehet könnyen és lehetőleg gyorsan végezni, elmondom alább.

Itt is áll az a közmondás, hogy „*többet észszel mint erővel.*” Kevés erővel, kevés fáradtsággal úgy ki lehet venni a legnagyobb csököt is a földből, hogy öröm elnézni.

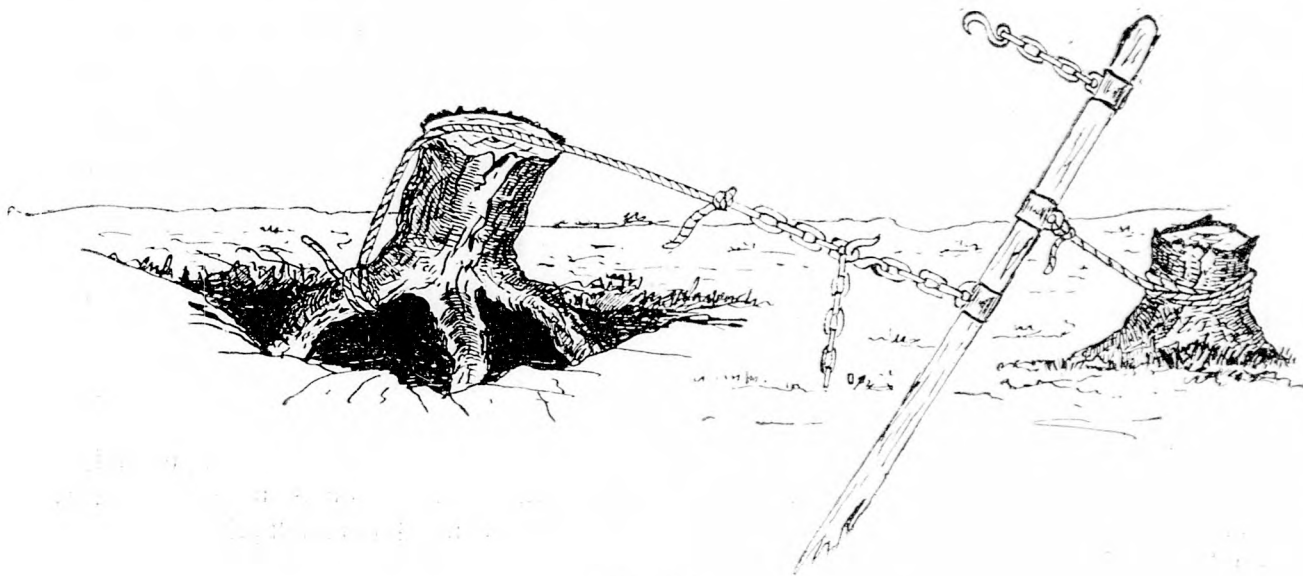
2. ábra.

Itt van mindjárt az első képen lerajzolva, hogyan lehet a közepes nagyságu facsököt kivenni a helyéből. Először körülássuk a csököt úgy, hogy az erősebb gyökereihez hozzáférjünk. Azután ezeket az erős gyökereket a törzstől 1—2 lábnyi távolságra fejszével elvágjuk. Ha ez megvan, akkor előveszszük az akasztó szeget, ez egy vasból kovácsolt erős kampós szeg, melyet beleakasztunk a fatörzsbe fejszével belevágott hasadékba. Ennek az akasztószeg-

nek a másik végén van egy karika. Ezen a karikán átdugunk egy jó erős dorongot s azután elkezdjük azt feszíteni olyanformán, amint azt a képen látjuk. A dorongnak a végét jól megfogva, a fatörzset nem nagy fáradsággal szépen ki lehet csavarni a belyéből.

Ha a csök nagy, akkor persze nem lehet az egészet egyszerre kivenni. Ekor a csököt előbb meg kell repeszteni. A csök megrepesztéséhez éket használunk, de vigyázni kell, hogy csak magát a csököt repeszszük meg, a gyökereket már nem szabad megrepeszteni, mert akkor ezeknek fele bent marad a földben, mikor a csököt kicsavarjuk. A második képen le van rajzolva, hogyan legyen a csök megrepesztve. Itt már a kampós akasztó szeget nem használhatjuk, hanem szükségünk van egy kötél meg egy lánczra. A kötelet a megrepesztett csök

a képünk mutatja. Ez a lánczos feszítő nem más, mint egy jó erős emelő rud, melyen három vaskariká van. A legfelső meg a legalsó vaskarikába kampós végü láncz van akasztva, míg a középső karikába kötél van huzva. Ezzel a kötéllal kötik oda a feszítő rudat a legközelebbi csökhöz. Most azután az egyik láncz kampóját beakasztjuk a kiemelő csök gyökerére kötött lánczos kötél egyik szemébe s aztán feszíteni kezdjük azt, még pedig úgy, hogy a feszítő rud hosszabbik végét jól meghuzzuk. Erre a huzásra a csök kezd engedni, úgy hogy nemsokára a felső lánczdarab kampóját is bele lehet akasztani egy szemmel előbbre a köteles lánczba. Ha így egy szemmel előbbre tudtuk akasztani a felsőbb lánczot, akkor a feszítő rudat visszafelé kell huzni, míg az alsó láncz ér beljebb egy

3. ábra.

egyik része körül kell csavarni úgy, hogy a hozzája kötött láncz is felesavarodjék. Akkor azután a láncz végén levő kampót beakasztjuk az egyik lánczszembe, úgy hogy a feszítő rudat a láncz meg a csök közé lehessen dugni. Ezután a feszítő rudat az egyik munkás lefelé nyomja, míg a másik munkás fejszével elvágja azokat a gyökereket, a melyek nem engednek ki a törzset a földből, hogy ilyen formán könnyebben ki lehessen emelni a csököt.

Ez is meg az előbbi eljárás is különösen olyan helyen jó, hol a facsökök ritkán állanak, messze esnek egymástól.

De az erdőn, hol sűrűbben vannak a fák egymás mellett, ott van még egy módja a csökirtásnak, olyan formán mint azt a harmadik képen láthatjuk.

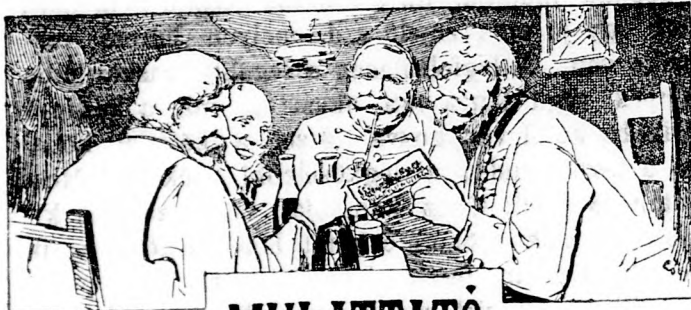
Itt azt a csököt, a melyiket ki akarunk emelni, előbb körülássuk. Azután az erősebb gyökereket, úgy mint előbb is leirtam, fejszével elvágjuk. Ha ez megvan, akkor kötelet csavarunk az egyik gyökérre, s ezen kötélhez egy darab lánczot is hozzá kötünk. Most az ide legközelebb álló másik fatörzshöz hozzá kötjük a lánczos feszítőt, úgy a mint azt

szemmel. Ilyenformán lassanként kiemelődik a csök a nélkül, hogy nagy erőt kellene kifejteni.

Hogy a dolgot jobban megérthessük, elmondom, hogy az idevágó képen hogyan kellene most huzni a feszítő rudat. Ugy mint ez a kép rajzolva van, a feszítő rudnak a hosszabbik végét, mely a képen lefelé áll, jobbfelé kell huzni addig, míg a rud felső végén levő láncz kampóját be lehet akasztani a köteles láncz harmadik szemébe. Azután az alsó lánczot kiakasztva, a rudat balfelé kell huzni, míg az alsó láncz kampója a köteles láncz második szemébe érne és így tovább addig, míg a körülásott csök ki nem jön a földből.

Ilyenformán csinálják ezt a külországiak, akik hamar meg könnyen szeretnek dolgozni és én is azért irtam ezt itt meg, hogy mi magyar munkások is kövessük ezt a példát. Így bizony sokkal hamarabb megy majd a csökirtás, mint ment eddig, meg azután a kereset is nagyobb lesz.

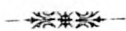
MULATTATÓ.

Nincs már csillag . . .

Irta: Petrus Jenő.

Nincs már csillag, setétre vált föld és ég.
Nem láthatom a hársorok környékét,
Nem láthatom, hej! setétebb a lelkem
Mint az ég, föld, alattam és felettem . . .

Láttam én már a nagy eget fényesnek,
Láttam én már a földön is szép estét:
Láttam én, hej! de az óta nem látok,
A mióta mással éled világod . . .

Honszerző őseink históriája.

— Östörténeti képek. —

II.

(Attila hadjáratai. Lakadalma, halála, birodalma feloszlása.)

Ott hagytuk el, ugy-e kedves olvasóim, midőn a hun nép faképnél hagyja Szittyaországot s átkelve a hatalmas Volga folyón, hosszú küzdelem és viszontagságos vándorlások után végre ide érkezik erre az áldott földre, melyet mi hazánknak nevezünk. Jöttük hírére nagy vala a félelem és rettegés egész Európában. Hareziás jellemük, az itt lakó népekhez képest még esekély műveltségök, szokatlan alakjuk és a kegyetlenségeikről szárnyaló, nem ritkán hamis hírek oly félelmetessé tévők a pogány hun nevet, hogy az európai keresztények templomaikban kérték az Istent, háritsa el tőlük e veszedelmet s ingerült anyák a hun névvel ijesztgették rakonezátlan gyermekeiket. De hasztalan volt minden, a rettegett néptörzs feltartóztathatlanul haladt előre s Bendeguz nevű fővezérük nemsokára már a Duna és Tisza közt elterülő sikságon tanyázott. Utjukban számos országot igaztak le, sok ellentálló népet tettek tönkre, de egy igazi birodalmat, melyet hazájuknak mondhattak volna, sehol sem alkottak. A hun honalapítás diésősége Attilára maradt, Bendeguz fiára. Birodalma, mely oly óriási volt, mint senkié ez időben a világon, az Alpeselek heglánczolatától egész a Volga folyamig terjedt.

A mai magyar földre érvén, első sorban az új haza határait igyekeztek kiterjeszteni s a mai Dunántul meghódítására indulának, mely akkoriban Ma-

krinusz kormányzó fősége alatt a nagy római birodalomnak egyik virágzó tartománya volt. A kormányzó Rómából kért segílyt s nemsokára meg is érkezett a segílyre küldött Detre, római király nagyszámu olasz és német hadaival s egyenesen Makrinusz seregeihez csatlakozott. Mig azonban a két vezér tanácskozott, a hunok felhasználták az alkalmat és Kelenföldnél átkelven a Dunán, rájuk ütöttek s rengeteg pusztitást vittek véghez az Ó-Buda tájékán (akkor még Szikkambria volt e hely neve) táborozó római seregekben. Dühében fogait csikorgatva húzódott vissza erre a szintén vitéz Detre. Nem is ment messzire; bosszút forralt a lelke. És a mire vágyott, nem is késett sokáig. Alig ért Tárnokvölgybe, kémei már jöttek a hirrel, hogy nyomukban az ellenség. Hirtelen tábort ütött hát s a meglepett hunokkal harezba ereszkedett. Iszonyu vérontás volt itt. Több, mint százezer hun vitéz földte a csatatért, köztük Keve kapitány is, de tán még egyszer annyi volt az ellenség halottja. Detre aztán tovább vonult s a hunok az országut mentén szépen eltemették az elhullott bajtársakat s a helyet Keve kapitányról Kehézának nevezték el. Ma Kajászó-Szt.-Péter községe áll itt.

Alig takarították el halottaikat, rögtön az ellenség üldözésére siettek. Cezumornál érték el őket. Itt aztán visszafizettek nekik mindent kamatostul. A beláthatatlan római seregből alig maradt hirmondó. Ott lelte halálát Makrinusz fővezérük is, sőt a másik fővezér, Detre is veszélyesen megsebesült. Eppen a homlokán érte a sebes nyíl. Mélyen befuródott, a hegye mindörökre benne is maradt, de azért nem halt bele. E miatt nevezték el aztán halhatatlan Detrének.

Teljes volt a hunok győzelme; a rómaiak szerzetését. egyik vezérük halva, a másik meg vérző homlokkal Attila elébe járult hódolni s a nagyelkü fejedelem szivesen fogadta, udvarába vette, sőt még az unokahugát feleségül is adta neki. Bizony nagy hiba volt a jósága, mert hálátlan kigyót melengtetett a keblén, a ki csak az alkalmat leste, hogy jótévő urát megmarhassa.

Mikor ekként a belső ellenségekkel végzett, kifelé rombolta az országokat. Egyik a másik után omlott lábaihoz. Tizenkét király és harmincz fejedelem vallotta már urának, mikor a leghatalmasabb nyugatrómai birodalom ellen fordult. Ennek fővezére, Aetius a catalauni sikságon várta. A ki csak fegyverfogható volt a római óriási birodalomban, mind ott állott csatára készen. Ugy nézett farkasszemet a két világraszóló had, mint két oroszlán.

Attila sátorába hivatta a jósokat, hogy megtudja tőlük a jövődőt. Remegve állottak előtte valamennyien. Nem merték bevallani a rossz előjeleket. Végre is egy keresztény remete járult elébe; az aztán elmondta neki, hogy nagy veszély fenyegeti. De biz ő ettől sem ijedt meg. Kezében volt a Hadisten kardja s a ki azt bírja, azé a világ uralma. Így tar-

totta a régi hagyomány. Érdekes ám az is, hogyan jutott kezébe ez a világhírű kard?

Egy pásztorember juhnyáját őrzött a mezőn. Kerül-fordul, hát csak azt látja, hogy az egyik juh sántít. Megnézi a lábát, vérték biz az. Mibe vághatta meg? Keresi, keresi a véryomon, hát egyszer csak egy éles kard hegyét látja kiállani a földből. Ki akarja huzni, de tűz csap föl belőle. Elmegy a fejedelemhez, nézze meg ezt a csodát. Attila ki is jó egész híres udvarával, próbálgatja ez is, az is, de bizony egyik sem tudja kiemelni a földből. Végre maga a király próbálja meg s ime csodák csodája! sértetlenül kivonja a kardot, melyről most már mindenki tudja, hogy ez a Hadistennek régen elveszett kardja.

s Attila már maga is azon gondolkozott, ne hagyja-e abba a fölösleges ostromot, midőn egy gólyát lát kiröpülni a városból, esőrében apró magzataival. Földerülve mutatja ezt katonáinak:

— Nézzétek, a gólya már menekül a pusztulás elül. A város holnapra a mienk!

És vitézei a remélt sikeren felbuzdulva, oly erővel támadnak az éhségtől is gyötört városra, hogy az többé ellentállni nem képes. Lakói természetesen kard élére kerülnek, de hogy még a harez kegyetlenségei között is mily jószívű és nemes jellemű volt az „Isten ostorának” nevezett király, annak itt is szép példáját adta. Egy 10-gyermekkel megáldott anyja a győzők embertelenségétől rettegve, halálra szánta magzatait s éppen legyilkolni készült őket,

Budapesti Bazilika.

Ebben bizakodott el Attila s harezba szállott Aetiuszszal. Iszonyu véres csata fejlődött, melynek csak az éjszaka sötétsége vetett véget. Győzni egyik fél sem győzött. Szétszedték hamarjában a nyergéből rakott óriási sánczot, melyet Attila még az ütközet előtt azért rakatott föl, hogy csatavesztés esetén azt felgyujtsák s az ellenség mérsárlása helyett a tűz emészsze meg őket mindenestül s mire a hajnal felderült, üres volt a rémes csata helye, csak a száz-ezernyi halottak s a vértől megdagadt patakok hirdették, hogy a világ két leghatalmasabb népe tegnap még itt csatázott. A holtak közt volt a gót király is. Az egyik sereg balra, a másik jobbra tért. Egyiküknek sem volt kedve folytatni a tegnapi öldöklést.

Rövid ideig aztán nyugalom is volt. A harcívágy azonban nem soká hagyta Atillát pihenni. Egy év múlva már megint hadba indult Olaszország ellen. Egyik város a másik után hozta elébe kulcsait hódolata jeléül. Nagyobb ellentállásra csak Aquiléja városánál találtak. Hosszu ideig vívták már erős falait, de sikertelenül. A harcosok már zugolódni kezdtek

midőn Attila oda ért. S a nagy-lelkű király nemesak nem bántotta őket, de még gazdagon meg is jutalmazta.

A város lakói közül, a kik elmenekülhettek, a tenger egy közelfekvő szigetére futottak s ezek alapították meg azt a gyönyörű várost, Velenczét, melynek utcáin kocsik helyett bárkák és csónakok közlekednek.

Innen egyenesen Róma felé tartott. Itt volt akkor a világ fővárosa. Erre volt még szüksége a világ urának. A megrémült város nem is mert védelemre gondolni, minden reményét a római pápába veté és nem csalatkozott. Mert midőn már a város-elé érkezett volna a hun király, X. Leó pápa szent zászlókkal, fényes öltözetű papokkal és imádkozó néppel vonult ki elébe s az Isten egyháza nevében kérte, kimélné meg a várost pusztításaitól. S a pogány fejedelem szó nélkül hajolt meg a pápa kérésére s Róma bántódás nélkül maradt. Ennyire tisztelte a vallásos érzelmeket ez a hatalmas, félelmetes király; kitől ellenségei remegtek s a kít saját népe félisten-gyanánt imádozott. Egyszerű, nyájas, jólelkű, de szá-

goru volt. Vendégei aranykupákból ittak, ő maga fapoharat használt. Hideget, meleget egyformán tűrt. Ugy élt, mint legutolsó katonája, pedig udvarában mindig vendégeskedett pazar bőségben néhány idegen fejedelem. Termete alacsony volt, hosszú szakállal, tüzes fekete szemekkel és sasorral. Legalább így írják le őt a régi krónikák. Szerették is őt az asszonyok, kivált a feleségei, mert hát a hunoknál az volt a szokás, a mi a törököknél. Egy férfi annyi feleséget tarthatott, a mennyihez kedve volt. Fia meg se volt több kettőnél, de biz ez a kettő is sok volt. Nem birtak megegyezni apjuk halála után a nagy örökségen s veszekedésükkel a nagy birodalomnak is hamarosan megásták a sírját.

szerette s mégis ő szerette volna kezére keríteni a fejedelmi pálczát. Még az élete ellen is áskálódott. Attila is megunta végre az örökös viszályt s a mikor a birodalom székhelyét nagyravágyásában a maga nevére *Budinak* nevezte el, megadta neki az érdemelt büntetést, megölte. A testvérgyilkosság mindazonáltal — bárhogy megsiratta is! — nem maradhatott bosszúlatlanul s az isteni gondviselés úgy intézte, hogy nagy birodalmát is testvérvizsoly bukassa meg.

Alig volt elfödve a nagy király, két fia: Csaba és Aladár a gonosz halhatatlan Detre ösztökélésére hajba kaptak az örökségen s a vége az lett, hogy a leigázott népek vérszemet kaptak s lerázták ma-

Itt a tél.

Mert hát mindenvitézése daczára Attila sem élhetett örökké. Éppen lakadalmát ünnepelte egy új feleségével, a szép Ildikóval, mikor ráborult a virradatlan éjszaka. Megindult álmában az orra vére, az fojtotta meg. Némelyek azt hiszik, hogy a szép menyasszony egy kis mérget is öntött borába, hogy bosszút álljon hazája elpusztitóján, de hát ez nem bizonyos. Igaz csak annyi, hogy meghalt és illendően eltemették hármaskoporsóban. Legbévül arany, azon ezüst és legfölül vashól volt a koporsója. Azóta is keresik sírját, de még eddig senki sem tudta megtalálni, mert a sírásóit leölték s azokon kívül senki sem tudott róla.

Igy érte el őt is az Isten bosszú keze azért, hogy egyszer felhevülve testvérgyilkosságba keveredett. Volt neki ugyanis egy Buda nevű bátyja, a ki folyton ingerelte, pedig öcsese a maga jószántából adott neki részt az uralkodásban. Népe nem nagyon

gukról a jármot. Aladár ott veszett a csatában, Csaba pedig népe maradványaival anyjához, Honoriához a görög császár leányához menekült Konstantinápolyba. Itt bolydngtak egy darabig a Fekete-tenger környékén, de látva, hogy itt már vissza nem vehetik a könynyelműen eljátszott birtokot, visszatértek, a honnan őseik jöttek, Ázsiába s nem szüntek meg izgatni, rábeszélni a magyarokat, hogy jöjjenek át s foglalják vissza Attila örökségét.

A csatákból menekült hunok, kik itthon maradtak, Erdély bérczei közé vették magukat és sokan vitatják, hogy a mostani székelyek ősapái lettek.

A szép hazát pedig újra ellepték a gepida és gót népek.

Alpári Lajos.

Megromlott.

A harang busan esengett a kis faluban, nem volt ünnepnap, nem volt vasárnap, csak a jó öreg Danyi halt meg egy szerdai napon.

Most a jámbor gyermekek egész árvaságra jutottak, mert anyjokat régen, jó apjokat most szelítá ki a halál a szenvedések tömkelegéből. Hosszasan jajdult fel Gazsi, a legöregebb: „Ki viseli most már gondunkat, ki ad nekünk csak egy betenni való falatot, meg ki vissz minket a templomba az Ur-Jézus színe elé? Senki. Nincs egyebünk e kis háznál, nincs benne semmi, kis kenyerünk a mi volt, azt szegények hármacskán elköltöttük.

„De szegény apánk“ majd a fájdalom vonaglott át arcán szegény Gazsinak, a mint a két tehetetlen teremtes jövő kérdése szállta meg agyát. Zokogni kezdtek, keservesen, sokáig — s csak akkor volt vége, mikor elaludtak . . . . .

A plébános egy gyalulatlan faládába tette s be sem szentelte, minden szertartás nélkül vitték ki a vallásos Danyit. Nem kísérte őt senki, a kapuban nem álltak, hogy a végtiszteséget szánakozásban kifejezzék. Senki. A kocsí gyorsan kirobogott a rétre s ott a többiektől távol temették egy halom aljába, imául szolgált: a sírásók káromlása, kereszt helyett pedig egy villámsujtott fa megszenesedett ága. Nem sirt érte senki, csak a természet. A szellő bugva keringett a néma falu felett, könnyét is kiontá, sirt mindenki helyett, bőven omlott a három kis árvára s bőrig voltak ázva, mire felocsudtak hosszú álmukból. A kisebbek befutottak atyjukhoz, hogy száraz ruhát adjon rájuk, de már nem volt ott senki, atyjuknak még csak nyoma sem.

— Igaz, szolt Gazsi. Még ma nem is voltunk a templomban. Gyerünk s megfogta a két kicsi kezét.

Szomoruan ballagtak a domb felé, hol a templom volt, a kikkel találkoztak, mint mindig egy mosolygó pillantást vetettek egymásra. Elmentek, jöttek mások és ismétlődött, de atyjuk felől nem kérdezősködött senki, mert hisz nem is sejtették, hogy egészen árvaságra jutottak.

Templomban tölték a nap legnagyobb részét, ők voltak ott a legelső és legutolsó is. Gyakran megesezt az, hogy elaludtak a padban s a sekrestyés nem véve észre, zárta háromukra az ajtót. A természet nyers adományából éltek, vagy egyik, vagy másik pajtásaiktól, kiknek nagy karéj kenyerét megkivánták, kértek és az meg is felezte velük. Így ment ez napról-napra. Sokszor nem evett Gazsi. Sokszor gyötörték őt az éhség fájdalmai, de azért nem huzott volna el testvérekéi elől egy falatot sem, ha mindjárt e falatnak nélkülözése végzetessé vált volna.

***

Elérkezett az ősz, gyümölcs a fán már nem volt, levelei lehullottak és sárgára festé az udvar fekete földjét. Az utczán már nem játszadoztak s így nem volt, a kiktől egy kis kenyeret kérhettek volna. Még csak most éheztek igazán, hogy elfeledjék, alváásra hajták fejüket s ilyenkor lehet látni elpusztult szépségök maradványait; az egykori rózsás pir helyén most halovány a kiálló csont azt gödrössé teszi.

Egy délre ébredt Gazsi. Kiállt a kapuba, elmerengve a messze távolban emelkedő hegy tömegén, hol keresztatyja, a vén molnár lakott.

Mily jó volna, ha most az jönne s hozna cipókat, elüzve véle az éhhalált, mely már mutatkozni

kiván. Majd zokogva kísérte tekintetével a földekről hazatérőket, kik szorosan subájukba huzódva haladtak el mellette. Vagy atyokat szerető leányok, kik friss lépteikkel igyekeztek ki a földekre, keszkenőjükben meleg eledellel.

Mindenki ment és mindenkinek vittek ebédet, csak nekik nem már második napja. Most ismét testvérekéi feletti fájdalma szorongatta szívét, nem birt már sehogysen segíteni a sors végzetén. Elhátározta, hogy átmén a szomszédba s megkéri, hogy legalább kis testvéreinek adjanak betenni való falatot, ő megéhez, ha az Isten úgy akarja még tovább.

Ugy is volt. A szomszédba állított be Gazsi, hol éppen disznótor volt.

— Dicsértessék az Ur. Köszönt Gazsi az éhségtől beesett beteg arczezal.

— Mindörökké. Volt az öregek válasza.

— Hát szegény apád már átköltözött anyádhoz?

— At bizony! Nincs senki, ki most gondunkat viselje, nincs, ki bennünket templomba vigyen s ki nekünk egy kis darab kenyeret adjon. Magunknak kell élelmet szerezni, de most már, hogy nincs semmi, nem tudok. Légyen könyörületes; ha van szive és Istene segítsen rajtunk, vagy legalább kis testvéreimben, míg megnövök. Addig is használja házunkat.

— Jó van fiam, csak hozd át őket, majd jut nektek is bőven.

Örömben csaknem eszméletlenül rohant kis testvérekéihez s áldotta a Mindenhatót, hogy ily végzetes pillanatban a sors helyzetét megfordította. Ez volt atyjuk halála óta első ebédjük, most ismétlődtek először boldogságuk rég nem érzett édes percei.

***

Beköszöntött a tél s fehér leplével beborította az egész mindenséget. A kis árvákat jó helyre zavarta a sors végzete a tél pusztító ereje elől. Meleg szobában laktak, gondjukat a jó szomszéd atyjukként viselte.

A tél beálltával megkezdődtek a téli mulatságos estéjek, a falu déli részén lakó az északnál szomszédolt és megfordítva. A fonóban vidám zene mellett töltötték az éjszakákat a falu serdülő ifja és leánya. Nagy csoportokban járták be mindazon házakat, melyekben szép leánynépség volt. Gazsiékhoz is eljártak, hol a sok szép fehérnép miatt hosszú időt töltöttek el s hol egyik, hol másik mulattatva a társaságot talpra esett élezeivel, melynek szüneteit a czitéra zengzetes mélédiája töltött be.

Gazsi is serdülő ifju volt mint a többi, de azért távol tartá magát, minden perceit kis testvérekéinek szentelé, azokat mulattatta szép meséivel s hol a „tündér Ilona“, hol a „vas Laci“ közepette aludtak el.

Ezután csak egy párszor látogatott oda a nevető társaság, Gazsi is köztök volt. A fonóba is elment, mert rábeszélésére nem kellett nagy szónoki tehetőség. A társaság törzstagja lett és egyetlen estét sem mulasztott el.

De mintha ott sem lett volna. Mindenki énekelt, mindenki tánczolt, csak ő nem. Ő idegenkedett a tivornyázástól s nem birta megszokni. Távozni akart, de barátai nem engedték s őt a gyávaság legkülönbözőbb árnyalatával illették.

Ezután lassan, de folytonosan haladt a rosszak utján s nemsokára a csárdásra összeverte a bokáját, dudolt, majd énekelt is. Mintha egész más vér keringett volna benne, a mulatozásnak legjobb barátja lett. A leányok mellé huzódott s tánczolt is, de csak egygyel, kiért szívében a szerelem egy eldönthetetlen várat épített.

Testvérkéiről gondja ezután kedvesére, Julisára hárult. Összegyűjtögetett pénzeeskéjét ráfeccsereelni kezdé. Cifra hajtút és szép pántlikát nem testvérkéinek, hanem Juliskának vette: templom helyett ő hozzá járt és az utcán fagytól megdermedt öreg koldusnak szánt krajezárokat Julisára fordította.

Jaj de ám a keszkenő megszűnt pénzt adni. S ezután, hogy kedvese kívánságát teljesíthesse, jóakarójától kezdett egyes holmikát elhordani, a mit aztán értékesített.

Sokáig így ment ez, míg nem a gazda ennek is, annak is hiányát érezte, a mit ő a kicsinyeknek tulajdonított. Szólt is Gazsinak s hogy az elvetemült fiu magáról a gyanut elhárítsa, megverte nagyon, de nagyon szegény kis testvérkéit! A gazda pedig elrakott mindent s így nem volt, a mit elvihetett volna, kedvese kívánságát nem teljesíthetné, miért is ez megszakítá a fiuval fenn állt barátságát.

„A megszakadt barátság“ e szavak s „a megrablott szív fájdalmai voltak vele. Nem szűnt meg előtte lebegni Julisa, kedvese képe, hófehér kebelével, mely rózsás arc és kebeltől remélt majd egykor ő hevülni.

Sok éjszakát töltött ablaka alatt, onnan nézte a méeses gyenge fényétől megvilágítva lelke bálványát s csak akkor mént el, mikor a méeses kialudt, a szoba bésötétedett s alakját megszűnt látni.

***

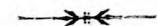
A tél leghidegebb napja lehetett. A szél süvitve rohant el a házfalak mellett, nagy hószlopokat kapva fel, melyeket tompa morajjal vágott egy-egy ház kapujához.

Gazsi megint szökött hazuról. Laibliján kívül nem fedte egyéb a testét. Az utcákon nem járt senki; csak néha nagy ritkán kélt egy-egy alak jó meleg subájába huzódva, ki csakhamar eltűnt egyik, vagy másik kapu torkában.

Ott állt ő megint szembe az ablakkal. A falnak dőlve legelteté tekintetét sima karjain. A hideg már átjárta testét, de azért nem távozott. Daczolt érte a téllal, de vesztére. Mert végre is csak az erősebb győzött ő megfagyva . . . . eszméletlenül hullott le.

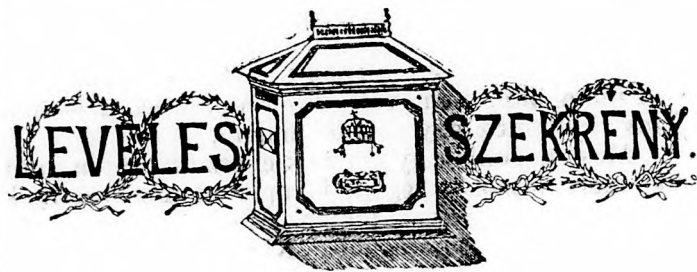
Ott feküdt ő azzal a sápadt arccal, melylyel láttuk őt éhsége idején, de most nem az okozta, hanem egy rossz társaság, melynek révén lett szerelmes egy hűtelen leányba.

Fehér.

Itt a tél.

Csodálkozva bámulja róka koma azokat a lehullott fehér csillagos pelyheket, mintha nem akarna hinni szemének. El-el nézi, hogy hát ha másfélék azok s nem hópelyhek, a melyek elszokták árulni a nyomokat a vadásznak, de szomorodottan győződik meg róla, hogy igen bizony, hó az, még pedig a legtisztább fajtából. Mit tegyen, felsóhajt s rágondolja magában, hogy: itt a tél!

Jeszenszki J. urnak. A lapok bizonyosan a postán maradoztak el, mert mi elküldtük. Egyébiránt a hiányzó számokat ma újra megküldtük.

Szemán J. urnak. Intézkedtünk.

Balogh B. urnak. A független politikával úgy vagyunk, hogy a ki gyanakodni akar, az mindent belemagyarázhat. Mi a magunk lábán járunk s tulajdonképpen egy pártnak a szekerét sem toljuk vakon és kritika nélkül, mert jól tudjuk, hogy a mai parlamenti pártok programjának egyike sem teljes s ha mindegyikből kivesszük azt, a mi jó, még mindig marad kívánni való. Mi azon törjük az eszünket, hogy és milyen eszközökkel lehetne népünkön igazán segíteni. A mi jó, azt elfogadjuk, bárki nyujtsa is azt az alkotmányosság és becsület határai között. Egyébiránt az ön kérdése legkevésbé sem lep meg bennünket, mert akadtak már olyan olvasóink is, a kik kormánypárti érzeteket „vélték“ látni. A lap küldése iránt intézkedtünk.

Piti Péter urnak. Üzenetét áttettük a kiadóhivatalhoz, a mely a dolgot kívánsága szerint fogja elintézni. Így negyedév elején majdnem a lehetetlenségek közé tartozik, hogy a lapok továbbításánál valami kis baj ne essék. Szerencse, hogy minden helyreüthető.

Hirsch J. urnak. A kimaradt számot újra elküldtük. A tulsavanyu bornak savanyuságát többféleképpen el lehet venni. A legolesőbb és legkönnyebb mód a finomra tört fehér márványpor alkalmazása. A mennyiséget kísérletezés útján lehet megállapítani. Tessék előbb egy literrel próbát tenni: vesz egy liter bort s beleönt 10 gramm márványport, megvárja míg a por leülepszik, aztán leszűri és megkóstolja. Ha még mindig savanyu, vesz egy másik liter tiszta bort és 15 gramm márványport önt belé s az előbbi eljárást után újra megkóstolja s ezt a próbálgatást addig folytatja, a míg a kívánt ízt el nem éri. Azután könnyű nagyobb mennyiségű borhoz a márványpor mennyiségét is az arányból kitalálni.

Pusztai J. urnak. A lapot megindítottuk.

Cs. Balogh A. urnak. Sorsjegyei közül 11010, 20909, 31318 és 85003 számukat egyenként száz korona nyereménynyel huzták ki.

G. N. L. urnak. Sok csoport már le van zárva, de ha megírja, hogy mit akar kiállítani, pontos felvilágosítást küldhetünk. A borászati csoport például még elfogad bejelentéseket.

Liszi J., Deák J., Dr. Gspann K., Boldizsár B., Lelik M., Dánky S. urnaknak: az elmaradt lapokat újra megküldöttük.

Szücs Gy. urnak. A begyűlt könyöradományt a tudomásunkra juttatott címre elküldtük.

K. urnak. Válaszunk a jövő számban.

Toth J. urnak. A karácsonyi számot is megküldtük, abban volt a kalendarium, meg az új évit is; ha elkallódtak, nem a mi hibánk. A számokat különben újra postára tettük.

Németh A. urnak. Meglehet azt appellálni. Utját módját majd megírjuk a jövő számban. Végzést kapt-e már?

Lőrincz J. urnak. Mutatványszámot küldtünk.
J. K. urnak, *Czikó*. Utánna járunk a dolognak s a jövő számban megküldjük a választ.

Dara J. urnak. Szerencsekívánataikért köszönet. Költségszámla nincs. A dolgot megsürgetni felesleges, elintézik azt m. st már rövid idő alatt, majd utánna nézünk mi magunk.

Kobza J. urnak. Felszólalását áttettük a kiadóhivatalhoz, a mi levelünk csak tévesen ment el az ön címére.

Kiss K. urnak. Sorsjegye száz koronát nyert. Reklamálja meg az ajánlott levelet.

Makai J. urnak. Válaszunkat nyomban levele vétele után megirtuk a „Független Ujság”-ban. Az elbeszéléseket megküldjük. A vett költemény némi simitással közölni fogjuk.

Puska J. urnak. Levelét átküldtük az Orsz. Biztosító szövetkezetnek. Ajánlatára onnan kapja meg az egyenes választ.

Szántay J. urnak. Köszönjük elismerését és szerencsekívánatait s szívünk teljes bensőségével viszonzozzuk.

Szojka J. urnak. Mutatványszám ment.

Szinchich A. kisasszonynak. A lap kimaradása nem a mi hibánk, mi postára tettük. A hiányzó számot újra elküldtük.

Budapesti piac.

A gabona ára Budapesten.

Budapest, december 28.

Buza e hsten:

<i>Tiszavidéki</i>	76—82 kil. buza ára	6 frt 70—7 frt. 15 kr.
<i>Pestvidéki</i>	„ „ „ „	6 „ 65—7 „ 10 „
<i>Fejérmegyei</i>	„ „ „ „	6 „ 65—7 „ 10 „
<i>Bánsági</i>	„ „ „ „	6 „ 75—7 „ 20 „
<i>Bánsági</i>	„ „ „ „	6 „ 65—7 „ 10 „
<i>Rozsot</i>	mmázsánként 6 frt 10—6 frt 25 krral fizették.	
<i>Árpa</i>	{ <i>sörfőzésre való</i> , mmként	6 frt 40 kr, 7 frt 80 kr.
	{ <i>szeszfőzésre való</i>	5 „ 40 „ 6 „ 20 „
	{ <i>takarmánynak</i>	4 „ 90 „ 5 „ 10 „
<i>Zab</i>	mmázsánként (uj)	5 „ 90 „ 6 „ 25 „
<i>Tengeri</i>	„	4 „ — „ 4 „ 15 „

Liszt ára 100 kgként.
 Sz.: 0. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.
 12.30 11.80 11.— 10.20 9.80 9.40 9.— 7.60 5.60.
Buzakorpa finom 3.50—5.10, durva 3.40—5 frt. zsákkal együtt.
Egyéb magvak: *vörös löhere erdélyi:* 31—41 frt; *luczerna* 36—42 frt; *baltacim* 10—10½ frt; *muharmag*

— frt; *mák* 18—20 frt; *tavaszi búkköny* 6.—6.50 forint; *bab* fehér nagyszemű 8.00—8.50 frt, — barna 7 frt, *tarka* 6 frt; *lencse* 9½ 10 frt, *borsó* 8.50—9.50 frt. *Köles* 5—5½ frt, *Kendermag* 9—10 frt.

Marhavásár fizetnek páronként: *Elsőrendű jármás ökörért* 345—355 frtig; *közép minőségű jármás ökörért* 270—320 frtig; *silányabb jármás ökörért* 200—240 frtig; *hízott magyar ökör* mm.-ként élősúlyban 25—31 frt, *hízott tarka ökör* 26—32 frt. *Fejés tehének* Fehérszörű magyar tehén, darabonként 50—75, tarka tehén darabonként 60—130 frt. *Élőborju*. 1 kgr. élősúlyért fizetnek: *Elsőrendű borjuért* 49—51 kr; *közepes minőségű borjuért* 44—48 kr; *silányabb borjuért* 39—42 kr. *Vágott borju*. 1 klgr. hussúlyért fizetnek: *Elsőrendű borjuért* 68—70 kr; *közepes minőségű borjuért* 64—66 kr; *silányabb borjuért* 60—62 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősúlyban, 40% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 320—380 kilogr. nehéz sertésért 50—53 kr, *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 44—45 kr.

Juhvásár. Hizlalt ürü páronként 14.00—22.50 frt gyenge minőségűért, páronként 7.00—9.00 frt.

Baromfivásár. Lud páronként 3.00—6.50 krig, *kaesa* 1.50—3.00 krig, *tyuk* 1.00—1.20 krig, *csirke* 70—1.20 krig, *kappan* 1.10—1.70 pulyka 3.20—4.20 krig

Takarmányvásár. Réti széna méterm. 2.50—3.00 kr, *mohar* 2.20—2.80 kr, *zsupszalma* 1.40—1.60 kr, *alomszalma* 1.20—1.50 kr, *zabosbúkköny* 2.80—2.70 kr, *sarju* 2.30—2.50 kr.,

Vegyesek. Szalonna 53—59½ kr, *esurgatott méz* 26—28 kr, *viaszk* 1.45—1.55 kr.

Tojás forintonként, friss 28—30, darab.

Mütrágyák. *Thomas-salak* 18—20% 3.25—3.50 frt, *Thomas-salak* 22—25% 3.40—3.65 frt. *Kálitrágya* 20—25% 2.50—2.65 frt. *Vasgálicz Ia.* 3.00—3.20 frt, *Vasgálicz IIa.* 2.75—3.05 frt. *Rézgálicz* 24.15—24.85 frt. (100 krgként 50 kgos Budapesten.)

Kis lottó-huzások.

— Január 4. —					
Budapest	33	85	28	64	29
Trieszt	82	23	56	20	15
— Január 8. —					
Prága	12	27	76	66	77
Szeben	10	42	23	13	32

HETI NAPTÁR

Január hó.

N.-B.-Asszony-hava.

A hó és hét napjai	Római katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög keleti naptár	N A P		H O L D		
				kel óra percz	nyugszik óra percz	kel óra percz	nyugszik óra percz	
2. Kath. Ev. Mikor Jézus 12 esztendő s lett. Lukács II. 42—52. — Prot. ev. Luk II. 41—52. — Gör. Ev. Máté II, 13—23.								
12	Vasárnap	E I. Ep. Ernő	E. I Ep. Reinh.	31 A 32 Melánia	7 47	4 30	6 8	1 39
13	Hétfő	Vidor	Vidor	1 Jan. 1896. Ujév	7 46	4 31	7 4	2 36
14	Kedd	Bódog áld.	Bódog	2 Szilveszter p.	7 46	4 33	7 49	3 47
15	Szerda	Mór ap.	Mór	3 Malakhiás	7 45	4 34	8 18	5 3
16	Csütörtök	Marczell	Marczell	4 70 tanítvány	7 44	4 35	8 39	6 15
17	Péntek	Rem. Antal †	Rem. Antal	5 Teopemptus	7 44	4 37	8 59	7 24
18	Szombat	Piroska	Piroska	6 Epiphánia	7 43	4 38	9 16	8 32
19	Vasárnap	E II. Ep. Jéz.	E II. Ep. Sára	7 G. Sz. Iván	7 42	4 39	9 30	9 36

A legjobb magvak kaphatók

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében,

József főherceg Ő csász. és kir. Fensége,
Ferdinand bolgár fejedelem Ő kir. Fensége, Fülöp szász-coburg-góthai herceg
Ő kir. Fensége udvari szállítója

BUDAPESTEN.

Fő-üzlet:

Andrássy-ut 23-ik szám.

Fiók-üzlet:

Koronaherczeg-utcza 18.

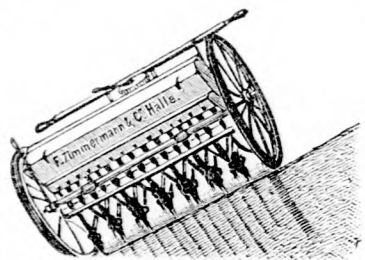
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

LOUIS FEDOR

nemzetközi gépcsarnoka

NYIREGYHÁZÁN.

Ajánlja felülmúlhatatlan Zimmermann-féle sor- és szörvavetőgépeit, hegyes és sík talajra. Sack- és más rendszerű egy-, kettő és hárombarázdas aczélektől, boronák, síma szeges, gyűrűs, Cambridge és Croskill hengereit. Szeccsa-, répavágók legkülönbözőbb kivitelben.

Daráló-gépek, 49
petroleum-mo'orait,
és
lóherceséplőgépeit.

!! NE TESSEK ELFELEJTENI !!
ÉPPEN MOST JELENT MEG

VULKÁN és bárkinek kívánatra
ingyen küldetik az or-
szágos hírű

„VULKÁN”

kaszák 1896-ra szóló új árjegyzéke,

a gyűjtőknek:

■ Pénzengedmény az arakból már 10 darab vételénél. ■
Ajándékok külön ingyenes kísorsolása, a kaszagyűjtők kö-
zött nagy nyereményeket ígérő értékes

SORSJEGYEK

30 évi játékjoggal, évenként 2-3 huzás.

Főnyeremények: 20.000, 30.000, 50.000 frt.
Bővebbet tartalmaz árjegyzékem, tessék egy levelezőlapon kérni.

HUSS GYULA, Devecser.

II. Magyar osztálysorsjáték

Első huzás 1896. február 5-8-ig.

I. osztályu so-sjegyek

$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$
1.—	2.—	10.—	20.— frt.

Teljes sorsjegyek (mindhárom oszt. érvényes.)

$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$
3.—	6.—	30.—	60.— frt.

sorsjegyeket elárusít

Heintze Károly

Budapest,
Szervita-ter 3. szám.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.**Ajánl:**

Kitünő vetőmagvakat.
Gépolajokat, kenőcsöket.
Köteleket, zsákokat és ponyvakat.
Permetező gépeket s anyagokat.
Mütrágyákat.
Építkezési anyagokat.
Állatorvosi gyógyszereket.

Ajánlja:

Jól berendezett
gabona-bizományi osztályát
gazd. termények értékesítésére,
tőzsdei fedezeti kötések
közvetítésére.
hízott marha, sertés és gyapju eladására,
korpa, malátacsira, olajpogácsa, szárított moslék
legújtanosabb beszerzésére.

Ajánl:

Kitünő máv. gőzcséplőgépeket.
Malmokhoz compound locomobileket
Arató-, kévekötő- és kaszáló-gépeket.
Mindennemű gazdasági gépeket.
Takarmányosok berendezését.
Gazdasági mérnöki munkák közvetítését.

Vesz mindennemű őszi- és tavaszi takarmánymagvakat.

KLÖSZ GYÖRGY

fényképészeti és műszaki műintézete
Budapest,

*Városligeti fasor 49. szám alatt
(saját házában).*

Villamos-vasut megállóhely a ház előtt.
Városi iroda a régi helyiségben: Kossuth-Lajos-u.18., I.em.

Oltalmat hideg és nevedesség ellen
egyedül és kizárólag csak
az én világhírű

katonatiszti
lópokróczaím

nyújtanak, melyek sok illetékes személyiség, gazdasítztek, lótulajdonosok, uradalmi intézők és cirikus igazgatók által mint meleg, tartós, elpusztíthatlan, tehát legjobb lótakaró-ül elismertettek. Katonatiszti lópokróczaím igen simulékonnyak, e sze int mint jó meleg ágytakaró-ül is alkalmazhatók. — Ezek igen nagyok élénk színű csikokkal és bordural ellátva; árak: A. fajta 1 frt 60 kr., B. fajta 2 frt.

Sárgaszőrű fiakker takarók 6 különféle csikkal és bordural, komplet hosszú és széles 2 frt 50 kr., double erős és vastag. igen finom 3.50 kr. darabon int. Szétküldés jótállással utánvét mellett. Nem megfelelőért az összeg visszaadatik. — egyedüli megrendelési hely
**M. RUNDBAKH, WIEN,
Glockengasse 2.**

Földművesiskolát végzett két évi gyakorlattal s legjobb bizonyítványokkal rendelkező Katonáságtól az összel szabadsságotl egyén

alkalmazást keres

Czim: Katona jegy alatt a kiadóhivatalban. 113

Törleszt. kölesön földbirtokokra.

Legmázasabtl kölesön a v. l. d. becsérték alapján 20-30 év közti időre készpénz n. Bartokos felmond at bármikor. pénzügyzet nem mondhat fel. Csekély kamattal tők is törlesztetik. Lehajolítás 11 nap alatt. **Semmi eke l ges költéség.** Minden felvilágosítás díjtalan. Levélküldés csak s a telekkönyvi kivonat, katas terív. Konvertálás helyeg- és illetékmentes. Czim: **Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.**

Budapest, Váci-körút 39. Legnagyobb Ingatlan és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában egyedül, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok ajánlata van.

Bor- és pinczekezelési kellékek

u. m. cegnac, savtalanító por, borkősav, (vegytisztá) vízahólyag, dugaszok, dugaszoló- és czimkupakológépek, borszesz, JULIEN borderítőpor stb, legolcsóbb árban kaphatók

WATTERICH ARNOLD-nál

BUDAPEST,
Dohány-utca 5. szám alatt.
Árjegyzék ingyen.

STERNBERG ÁRMIN ÉS TESTVÉRE

cs és kir. szabad. hangszeripar

Budapest, VII., Kerepesi-út 36. sz.

Javítások pontosan teljesítenek.

Ócska hangszerek becsereitlenek.

Saját készítményű, mindennemű hangszerek és azok kellékei és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szaksterű pontossággal eszközöltek

Cs. és kir. szabad.

„COLUMBUS“

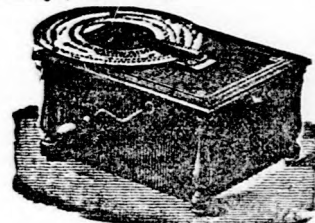
czimbalomverőfej megszűnteti az eddigi pamutozást és czernázást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Sohasem pusztul el. Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 1 frt 50 kr., 2 frt, 2 frt 50 kr., 3 frt és 3 frt 50 kr. Külön a „Columbus“ verőfej párja 1 frt.

**Legujabb! Legujabb!
E INTONA E**

Elpusztíthatlan aczélhangokkal változtatható ércjátéklapokkal és korlátlan másorral.

Ezen új találmányu hangszerrel minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetzes szerinti zenedarabokat lehet játszani. Ára 12 frt, a kottalapok darabja 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvételrel teljesítenek.

Képes árjegyzék: a harminikéről; mechanikai zenélő-művekről és zenélő-disztárvakról; s minden egyéb hangszerekről, hangszerkellékekről és hangszerekről külön kiadásokban ingyen és bérmentve küldetik.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntőde és gépgyár-részvénytársulat

➤ BUDAPEST. ◀

Ajánlja a vas- és aczélöntés, valamint a gépgyártás keretében tartozó mindenféle cikkeket, különösen pedig a tisztelt gazdaközönséget érdeklő következő speciálisait:

HENGERSZÉKEKET

paraszt- és finom őrlésre, kéregöntetű sima és rovátkolt hengerekkel;

malmászati egyéb gépeket s teljes malom-berendezéseket,

TURBINÁKAT

a helyi viszonyoknak megfelelőleg szerkesztve, mik a vízikerekeket mind tartósságuk, mind nagyobb hatásfokuknál fogva messze fölülműlják, mindenféle szerkezetű

ZSILIPÉKET, ZSILIPKAPUKAT

stb.; mindenféle átmérőjű

öntött vasesöveket alagesósajtókat, földéleserép- és téglavetőgépeket, ezülvérő-gépeket, anyagszállító-kocsikat,

gáz- és petroleum-motorokat,

GÁZ-, PETROLEUM-KALAPÁCSOKAT

kovácsműhelyek számára, mindenféle

szivattyúkat, spiritus-szállító vasuti kocsikat

kőmegmunkáló-gépeket, kenderkikészítő-gépeket,

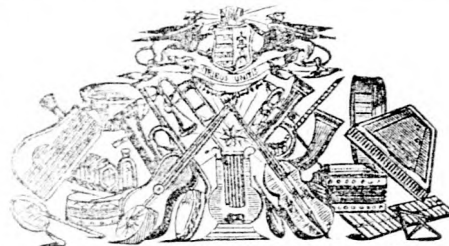
GÖZGÉPEKET, UTIHENGEREKET

és mindenféle kőtörő-, zúzó- és aprózó-gépeket 470 utak készítéséhez;

Mechwart-féle FORGÓ GÖZEKÉKET,

világításhoz vagy gépek hajtásához szükséges villamosságot bármely távolságra elvezítő **dynamo-gépeket** stb. stb.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros, esász. és kir. udvari és hadsereg szállító

BUDAPEST, II. ker. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányú fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitűnő hangú cimbalmaidat. Kézségi és tűzoltói zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközöltetnek. Régi hangszerek becsereztetnek. Erős orgonahangú harmonikákból külön árjegyzék kérendő.

skola hegedűk 3fr.tól felfelé.

Közszégi dobozok

Hirdetmény.

A jelenkor legnagyobb olcsósága AZ AMERIKAI MÉRLEG. Használható mindennemű a gazdaságban és háztartásban előforduló cikkek méréséhez, úgymint buza, rozs és mindennemű szemes gabna; továbbá széna, szalma, burgonya, répa, liszt, vaj, túró és élő állatok és bármely bolti cikk méréséhez. — Ezen mérleg által már egy égető szükséglet képező háztartási cikk lesz betöltve, melylyel a gazda gabnáját, a háziasszony pedig e-ádó és bevásárolt háztartási cikkeket könnyen megmászálhatja. — Az amerikai mérleg erős, tartós vasszerkezetű és könnyen kezelhető.

A mérleg ára használati utasítással együtt az én költségemen szállítva.

200	300	400 kg, mérőképesség
2 frt 50	3 frt 50,	4 frt 50.

A mérleg elküldése utánvétel vagy a pénz előleges beküldése mellett történik.

Cím:

116

SOHR LIPÓT,

Somogy-Szill.

Ugyanott kapható a „Haladás” KUKORICZA-MORZSÓLÓ, munkaképesség 15-20 mérő naponként könnyen akár egy gyermek által kezelhető, ára 3 frt 50 bérmentve.

3 arany, 15 ezüst
érem. 12 dísz- és
elismerő-okmány

Kwizda Ferencz János

Védjegy

Védjegy

KWIZDA-féle

Korneuburgi marha-táppor

több mint 40 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint teheneknél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása céljából.

Egy dobozzal 70 kr.,
fél dobozzal 35 kr.

oszt.-magy. es. és
kir. udv. szállító

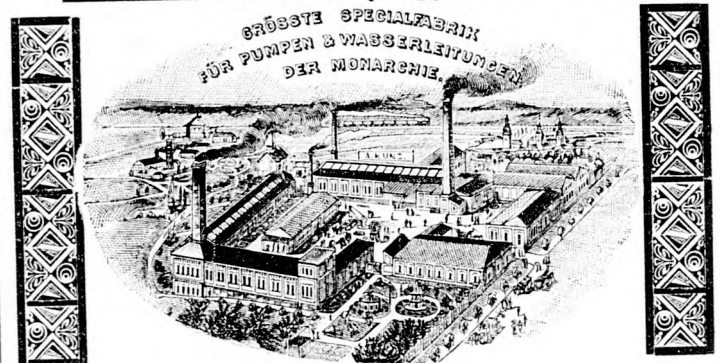
Román kir. udvari
szállító

Tessék a fönnebbi
védjegyre ügyelni,
s a vételnél határozottan kifejezni:
Kwizda-féle Korneuburgi marha-táppor

Fő letét: 50
kerül. gyógyszer-tár
Korneuburgban.

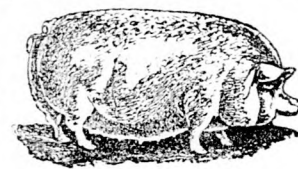
Valódi minőségben gyógyszer-tárakban és drogistáknál kapható

A birodalom legnagyobb különleges vízvezeték- és szivattyú-gyára.

KUNZ ANTAL, Mähr.-Weisskirchen.

Prospektusok ingyen és bérmentve.

Fajsértés eladás.

Poland China, Yorkshire és Meklenburgi kan, kocza valamint malaczkok jutányos árban eladók. 33

Borjutelep Mácsa,

u. p. és vasuti állomás Aszód.

Megjelent a

„Köztelek Zsebnaptár”

és

„Köztelek Évkönyv”

1896-ik évre.

Szerkesztik:

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az „Orsz. Magyar Gazd. Egyesület” titkárai.

E két könyv ára bérmentesen 1 frt 60 kr.

Kapható lapunk kiadóhivatalában:

Budapest, IX. ker. Üllői-ut 25. szám.
(Köztelek.)